

دیرخانه کمیسیون های مشورتی - تخصصی

دیرخانه کمیسیون های مشورتی - تخصصی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز

صور تجلسه کمیسیون کار آفرینی، اقتصاد دانش بنیان و بهبود محیط کسب و کار

رئیس کمیسیون:	تاریخ جلسه:	محل نشست:	ساعت شروع:	ساعت اختتام:
نوید امجد	۱۴۰۲/۰۴/۱۱	اتاق بازرگانی تبریز	۸:۳۰	۱۰:۳۰

اعضای جلسه: مطابق لیست پیوستی

دستور جلسه:

تعیین سیاست ها، اهداف، خط مشی و برنامه ریزی برگزاری جلسات و نحوه پیشبرد اهداف کمیسیون

صور مذاکرات:

نوید امجد، رئیس کمیسیون کار آفرینی، اقتصاد دانش بنیان و بهبود محیط کسب و کار:

- اولین جلسه کمیسیون کار آفرینی، اقتصاد دانش بنیان و بهبود محیط کسب و کار در راستای تبیین اهداف و وظایف و ساختار کمیسیون و با هدف بهره مندی از نقطه نظرات و پیشنهادات اساتید و حضار محترم در راستای بهبود ساختار کمیسیون تشکیل شده است. امیدواریم پس از دو سال به کمک و حمایت فعالین اقتصادی بخش خصوصی و مسئولین دولتی در راستای پیشبرد اهداف کمیسیون عملکرد مطلوبی داشته باشیم.
- اگر محیط کسب و کار را یک اکوسیستم در نظر بگیریم، بایستی یک فضای مناسب و مطلوب برای رشد و نمو فعالین این اکوسیستم در تمام حوزه ها ایجاد شود. با توجه به محدودیت هایی که استان ما در حوزه انرژی، آب و ... دارد، با داشتن دیدگاه توسعه ای می توان از فعالین اقتصادی و یا همان میکرو ارگانیزم های داخل اکوسیستم که بر پایه دانش بوده و می توانند راندمان بالایی داشته باشند، حمایت کرده و بستر مناسبی برای رشد و نمو آنها ایجاد کرد.
- (در ادامه، گزارشی از وضعیت فعلی فضای کسب و کار ایران و استان بر اساس آمارهای اتاق ایران، همچنین اهداف و برنامه های کلی کمیسیون و پیشنهاد ایجاد ساختار برای کمیسیون در قالب پاور پوینت ارائه شد.
- بر اساس گزارش اتاق ایران، وضعیت فضای کسب و کار در کل ایران در طی سال های ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۱ نشان دهنده وضعیت نامطلوب محیط کسب و کار است.
- کشاورزی، صنعت و خدمات به عنوان ۳ بخش عمده اقتصادی مورد ارزیابی قرار گرفته و بر اساس گزارش، وضعیت محیط کسب و کار در بخش صنعت و بخش خدمات به ترتیب، مساعدترین و نامساعدترین محیط کسب و کار ارزیابی شده است.
- وضعیت محیط کسب و کار استان نیز در طی سال های ۱۳۹۶ الی ۱۴۰۱ نشان دهنده وضعیت نامطلوب محیط کسب و کار می باشد.

دیرخانہ کمیسیون های مشورتی - تخصصی

- هم چنین بر اساس پایش محیط کسب و کار توسط اتاق های بازرگانی، تعاون و اصناف مهم ترین موانع کسب و کار، دشواری تأمین مالی از بانک ها، بی ثباتی سیاست ها و قوانین و مقررات رویه های اجرایی، رویه های ناعادلانه ممیزی و دریافت مالیات و شناسایی شده است.

نوید امجد ادامه داد:

- در این میان هدف و برنامه کمیسیون به عنوان بازوی مشورتی سیستم های دولتی و نهادهای تصمیم گیر، تبیین و تعیین مجراهای توسعه ای استان است. پایش و ارائه راهکار از دیگر اهداف کمیسیون در راستای بهبود فضای کسب و کار می باشد.
- در این راستا کمیته تخصصی به منظور پایش تعارضات قوانین و مقررات در کمیسیون پیش بینی شده است.
- با توجه به وجود پتانسیل استان به لحاظ ظرفیت های حقوقی مطمئناً عملکرد خوبی در این کمیته خواهیم داشت. پیش تر، این گونه اقدامات را به صورت کاملاً علمی انجام داده و به اتاق ایران، معاونت حقوقی ریاست جمهوری و تشکلهای مختلف ارسال کرده ایم.
- عملکرد کمیسیون در راستای احصا موانع و مشکلات مرتبط با موضوع فعالیت کمیسیون خواهد بود.
- طرح موضوعات پژوهشی در حوزه بهبود و ارتقای شاخص ها و نظارت بر پژوهش بوده و نظارت بیشتری بر روند اجرای طرح های پژوهشی که از طریق کمیسیون به مرکز پژوهش های اتاق معرفی می شود، صورت خواهد گرفت.
- گزارش روند اجرای پروژه و در نهایت نتایج حاصل از آن در اختیار اعضای کمیسیون و اعضای اتاق قرار خواهد گرفت.
- هر چه خروجی مباحث علمی تر و تخصصی تر باشد مطمئناً اجرا و پیگیری آن از نهادهای دولتی راحت تر بوده و با استقبال بیشتری مواجه خواهیم شد.
- برگزاری سمینارها و همایش های مرتبط با موضوع کمیسیون از دیگر برنامه های کمیسیون است.
- بر اساس قانون کمیسیون های اتاق ایران، کمیسیون ها از رئیس کمیسیون که از اعضای هیأت نمایندگان بوده به همراه دو نائب رئیس به عنوان هیأت رئیسه کمیسیون و اعضای کمیسیون و یک دبیر تشکیل شده است. در جهت پیگیری موضوعات در حوزه های تخصصی، کمیته های تخصصی تشکیل خواهد شد.
- حوزه های تخصصی کمیسیون عبارت است از: حوزه ی آینده پژوهی و مطالعات استراتژیک، حوزه هوش مصنوعی و علم داده، حوزه ی قوانین و مقررات و حوزه ی دانش بنیان و استارت آپ ها.

مهدی رنجبر، متخصص رشته حقوق:

- با توجه به تجربیات چندین ساله در این حوزه، عمده مشکلات موجود در حوزه ی صنعت و تجارت، مربوط به قوانین و مقررات است. بنابراین قبل از هر گونه فعالیتی، باید قانون و آیین نامه ای وجود داشته باشد. از این رو نسبت به تشکیل کمیته حقوقی در کمیسیون اقدام شده است.
- طبق ماده ۲ و ۳ قانون بهبود محیط کسب و کار، دولت موظف است در تدوین و اصلاح قوانین، نظر و پیشنهادات اتاق بازرگانی را به عنوان تشکل بخش خصوصی لحاظ کند. بنابراین بستر قانونی جهت بهبود فضای کسب و کار وجود دارد اما به به طور شایسته رعایت نمی شود.
- به عنوان مثال آیین نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات که در سال ۱۳۹۰ تصویب شده تا سال ۱۳۹۵ به طور سالانه و مداوم اصلاح شده است. از طرفی در ماده ۳ آیین نامه همین قانون به منظور تدوین حوزه های فعالیت های دانش بنیان و معیارهای تشخیص مصادیق شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان

دیرخانہ کمیسیون های مشورتی - تخصصی

و نظارت بر اجرای این ماده کارگروهی متشکل از ۷ نفر که هیچ یک از آنها نماینده‌ی بخش خصوصی نمی‌باشند، تشکیل شده است.

- بنابراین کمیسیون نیازمند چنین کمیته‌ای است تا برنامه‌ای تدوین کند که بخش خصوصی بتواند در تدوین قوانین و آیین‌نامه‌ها نقش مؤثری داشته باشند.

سخاوت خیرخواه، مشاور امور اقتصادی شورای اسلامی استان آذربایجان شرقی:

- متأسفانه تعدادی از سرمایه‌گذاران ایده‌ای برای شروع کسب و کار ندارند. این کمیسیون می‌تواند با همکاری سایر کمیسیون‌ها، ایده‌ها را بررسی کرده و در اختیار سرمایه‌گذاران قرار دهد.
- ارتباط با کمیته‌های مختلفی که در پارک علم و فناوری استان وجود دارد، می‌تواند در ایده‌پردازی و ایجاد سرمایه‌گذاری‌های جدید در استان کمک کننده باشد.
- موانع قانونی از مشکلاتی است که گریبان‌گیر واحدهای تولیدی است. به عنوان مثال در حوزه‌ی بانکی، در سالی که ۱۱۰۰ میلیون تومان تسهیلات جهت رونق تولید ارائه شده بود تنها ۶ درصد از تسهیلات مورد نیاز واحدهای صنعتی استان را توانستیم از این منابع تأمین کنیم. {آیین نامه‌ها و بخشنامه‌ها، مانع بهره‌مندی واحدهای تولیدی از تسهیلات می‌شد}.
- بر اساس آمار موجود، ۱/۷۶ درصد از نیاز ۱۵ کشور همسایه توسط ایران تأمین می‌شود. تمام این آمار و ارقام نشان دهنده این است که متأسفانه در شرایط نامطلوبی قرار گرفته ایم و فاصله بسیار زیادی با رشد و توسعه جهانی داریم. در خصوص اقتصاد دانش بنیان نیز با چنین شرایطی در سطح جهان مواجه هستیم.
- کمیته‌های تخصصی کمیسیون بایستی مسایل و مشکلات، قوانین و مقررات را به صورت کارشناسی شده احصا کرده و اتاق بازرگانی به عنوان پارلمان بخش خصوصی از ارگان‌ها در این زمینه مطالبه‌گری کند. امیدواریم پس از دوره چهار ساله کمیسیون در راستای پیشبرد اهداف کمیسیون اقدامات مثبتی صورت گرفته و عملکرد مطلوبی داشته باشیم.

افشین مهدی‌زاده، عضو کمیسیون:

- بهره‌بردن از شرکت‌های دانش بنیان و شرکت‌هایی که بنیه علمی داشته و تحت قالب تز دکتری یا پایان‌نامه‌های دانشگاهی ایجاد شده است (شرکت‌های زایشی از دانشگاه‌ها (spin-off)) از اهمیت بسیار بالایی برخوردار بوده که متأسفانه چنین فضای اقتصادی در استان مغفول مانده است.
- پیشنهاد می‌شود کمیسیون در راستای ایفای نقش واسطه‌ای اتاق تبریز در شناسایی توانمندی شرکت‌های دانش بنیان و تأمین نیازمندی‌های فنی صنایع استان، برنامه پیشنهادی خود را به اتاق تبریز ارائه دهد.
- پیشنهاد می‌شود کمیسیون در راستای ایفای نقش واسطه‌ای اتاق تبریز مابین شرکت‌های دانش بنیان و سرمایه‌گذاران جهت تجاری‌سازی ایده‌ها و طرح‌های این شرکت‌ها، برنامه پیشنهادی خود را به اتاق تبریز ارائه دهد.

نوید امجد، رییس کمیسیون:

- امیدواریم علاوه بر تحقق اهداف و برنامه‌های کمیسیون، طبق شاخص‌هایی که برای ارزیابی کمیسیون‌های اتاق در نظر گرفته شده، عملکرد مناسبی نیز داشته باشیم.

دیرخانہ کمیسیون های مشورتی - تخصصی

- در خصوص حصول به اهداف کمیسیون من جمله بهبود محیط کسب و کار، یکی از شاخص های پایش محیط کسب و کار به عنوان نقطه شروع به کار کمیسیون در نظر گرفته می شود تا کمیسیون با تمرکز و انجام مطالعه و ارائه راهکارهای اجرایی و پیگیری اجرای پیشنهادها؛ پس از اتمام دوره کمیسیون، بتوانیم میزان پیشرفت و میزان عملیاتی شدن برنامه های کمیسیون را بسنجیم.

سعید جعفری راد، رئیس پارک علم و فناوری استان آذربایجان شرقی:

- از ۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۱ تغییری در رویکرد فعالیت پارک علم و فناوری استان داشته ایم و فعالیت های پارک از ایده محوری به سمت محصول محوری و نیاز محوری تغییر یافته است.
- شاه راه تولید و لازمه احیای شرکت های استارت آپی، فروش داخلی و خارجی است. در حوزه فروش داخلی، دپارتمان تجاری سازی و سرمایه گذاری ایجاد شده است. پیرو جلسه ی مشترکی که با اتاق بازرگانی در بهمن ماه ۱۴۰۱ برگزار شد، دپارتمان سرمایه گذاری به پیشنهاد تعدادی از همکاران ایجاد شد و تعداد ۱۰ الی ۱۵ شرکت دانش بنیان نیز جهت سرمایه گذاری به اتاق تبریز معرفی شد.
- پارک علم و فناوری استان آذربایجان شرقی از سوی وزارت علوم به عنوان دفتر تعاملات بین المللی با کشور ترکیه و چین انتخاب شده است. در این راستا نیز به دنبال یک کارگزار توانمند در عرضه محصولات فناور و دانش بنیان به ترکیه هستیم.
- بر اساس ماده ۱۰ و ۱۱ قانون جهش تولید دانش بنیان، که به ترتیب به موضوع فروش و اعتبار مالیاتی اشاره شده است، امیدواریم پارک علم و فناوری استان در مدت ۱ الی ۲ سال بتواند در این راستا عملکرد مطلوبی داشته باشد.
- در راستای اجرای ماده ۱۰ قانون جهش تولید دانش بنیان، شرکت های دولتی موظف به خرید محصولات شرکت های فناور و دانش بنیان هستند و به این نکته بسیار تأکید شده است.
- بر اساس بند "ب" ماده ۱۱ قانون جهش تولید دانش بنیان، در صورتی که شرکت های استان در پارک علم و فناوری و مراکز رشد دانشگاهی، واحد تحقیق و توسعه ایجاد کنند، هزینه ی جذب نیروی کار، مواد اولیه ای که جهت استفاده در واحد تحقیق و توسعه خریداری می شود و استهلاك ماشین آلات به عنوان اعتبار مالیاتی لحاظ خواهد شد.
- طبق بند "ت" این قانون، ایجاد سوله و یا واحد کارگاهی توسط شرکت ها در محوطه پارک علم و فناوری، تا ۲۵ سال تمام هزینه ها اعم از ساخت، تجهیز و ... به عنوان اعتبار مالیاتی محسوب می شود. پس از ۲۵ سال نیز این سوله در اختیار پارک قرار خواهد گرفت.
- ایران تنها کشوری است که این هزینه ها، ۱۰۰ درصد به عنوان اعتبار مالیاتی لحاظ می شود. بالاترین درصد در کشور بلغارستان است که معادل ۸۰ درصد بوده و در کشورهای اروپایی عددی بین ۳۰ الی ۴۰ درصد است.
- لازم به ذکر است در دو هفته اخیر، معاونت علمی ریاست جمهوری، مسئولیت اعتبار سنجی و تشخیص دانش بنیان بودن شرکت ها را به پارک علم و فناوری محول کرده است. در حال حاضر فقط استان های یزد، آذربایجان شرقی، فارس و اصفهان دارای این اعتبار هستند. گردش مالی سالانه ۸۰ درصد شرکت های استارت آپی استان، کمتر از ۵ میلیارد می باشد که از طریق پارک علم فناوری مورد ارزیابی قرار خواهند گرفت.
- پیشنهاد می شود کار گروه مشترکی بین پارک علم و فناوری و کمیسیون کار آفرینی، اقتصاد دانش بنیان و بهبود محیط کسب و کار اتاق بازرگانی تبریز، جهت تعاملات بیشتر ایجاد شود.

دیرخانه کمیسیون های مشورتی - تخصصی

محمد باقر بهشتی، مدیر علمی سازمان مدیریت صنعتی استان آذربایجان شرقی:

- ایجاد نتایج مطلوب مستلزم تغییر در تفکر مدیریت جامعه است. متأسفانه فضای کسب و کار در ایران مطلوب نبوده و استان آذربایجان شرقی نسبت به متوسط کل ایران، در شرایط نامطلوبی قرار دارد. علت اصلی آن عدم تبیین جایگاه بخش خصوصی در کشور است.
- در سال ۱۳۸۴ مقرر شد جهت اجرای چشم انداز ۲۰ ساله، با تبیین ۴ برنامه ۵ ساله، جایگاه ایران به عنوان اولین کشور به لحاظ اقتصادی، علمی و فناوری در منطقه ارتقا یابد. متأسفانه این امر تحقق نیافته است. به عنوان مثال در لایحه برنامه ششم مقرر شده بود سالانه ۲۱/۵ درصد سرمایه گذاری افزایش پیدا کند که متأسفانه تحقق پیدا نکرده است. از طرفی پیش بینی شده در ۵ سال برنامه هفتم، معادل ۱۲ سال بودجه کل کشور سرمایه گذاری شود. تحقق این امر چگونه ممکن است؟
- در ایران بخش خصوصی کمتر از ۲۰ درصد اقتصاد را تشکیل می دهد. در صورتی که بر اساس سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی، اعلام شده که دولت باید ۲۰ درصد از اقتصاد را در اختیار داشته باشد. با وجود چنین قوانین و مقرراتی، اولویت اصلی کمیسیون ها باید مطالبه گری و ارتقای جایگاه بخش خصوصی باشد. در تمام کشورهایی که در شرایط اقتصادی مطلوبی قرار دارند بخش خصوصی نقش تعیین کننده ای در اقتصاد کل کشور داشته است.

نوید امجد، رئیس کمیسیون:

- عدم تحقق اهداف و عدم اجرای برنامه های توسعه، بایستی عارضه یابی شود. هم چنین به منظور حصول نتایج بهتر در چنین فضایی بایستی به اندیشه های نو و نسل نو بهاء داده شده و از ظرفیت و پتانسیل های نسل جوان استفاده شود.

قهرمان موحدی نوجه دهی، نماینده بانک صنعت و معدن تبریز:

- شرط ایجاد تحولات مثبت در جهت تحقق اهداف، اصلاح اندیشه و تفکرات و عملیاتی کردن برنامه ها است.
- زمانی که موضوع دانش بنیان مطرح می شود هر فردی دیدگاه و عقیده متفاوتی دارد. عدم وجود اطلاعات صحیح و دانش کافی موجب ایجاد ناعدالتی و تصمیم گیری نادرست می شود.
- پیشنهاد می شود جهت سهولت اجرای برنامه های کمیسیون :
- زبان مشترکی در بین تمام افراد کمیسیون ایجاد شود تا روند اجرای برنامه ها با سهولت انجام گیرد.
- استفاده از تکنولوژی های جدید باید در بین صاحبان صنایع فرهنگ سازی شود.
- ایجاد بانک اطلاعاتی قابل اعتماد در حوزه سرمایه گذاری باعث تسهیل در روند امور خواهد شد. کمیسیون در این راستا نیز اقدام کند.

محمدرضا تقوی، دیرخانه صنعت و معدن مراغه:

- پیرو صحبت های رئیس پارک علم و فناوری استان، بر اساس قانون، هزینه های ساخت، تجهیز، سوله و یا واحد تحقیق و توسعه، ۱۰۰ درصد به عنوان اعتبار مالیاتی برای شرکت های دانش بنیان لحاظ می شود. سوال بنده این است که آیا اداره امور مالیاتی نیز طبق قانون عمل می کند و به اجرای قانون مربوطه پای بند است؟

دیرخانه کمیسیون های مشورتی - تخصصی

- پیشنهاد بنده این است که باید حوزه ها یا زنجیره های ضعیف و کوچک را شناسایی و تقویت کنیم. موفقیت های هر چند کوچک موجب ایجاد تغییرات مثبتی خواهد شد.

شهرزاد محمدخانلی، کارشناس مسئول اداره کل امور اقتصاد دارایی استان آذربایجان شرقی:

- دبیرخانه هیئت مقررات زدایی و تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار مستقر در وزارت امور اقتصاد دارایی بوده و ما به عنوان بازوی اجرایی دبیرخانه در استان در خدمت کمیسیون کارآفرینی و اقتصاد دانش بنیان و بهبود فضای کسب و کار هستیم. در این خصوص می توانیم در راستای انتقال و پیگیری پیشنهادات در مورد آیین نامه ها و بخش نامه هایی که مخل کسب و کار هستند، به دبیرخانه هیئت مقررات زدایی و تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار، با کمیسیون همکاری داشته باشیم.
- پیشنهاد می کنم در کمیته قوانین و مقررات کمیسیون، فردی به عنوان نماینده حقوقی وجود داشته باشد. در پیشنهاداتی مربوط به اصلاح مقررات، هر چه پیشنهادات، دقیق تر و شفاف تر باشد می توان نتایج بهتری گرفت.

جواد آلپار، فعال در حوزه دانش بنیان:

- کمیسیون های اتاق می تواند علاوه بر اینکه بازوی مشورتی دولت باشند، به عنوان بازوی اجرایی اتاق نقش آفرینی کنند. بنابراین پیشنهاد می شود در این کمیسیون نقش بازوی مشورتی دولت کمرنگ تر و نقش بازوی اجرای اتاق پررنگ تر شود. اعضای اتاق بازرگانی در این کمیسیون ها باید حضور داشته تا با حوزه ی تکنولوژی، روش های سرمایه گذاری آشنا شده و در داخل کشور و هم در خارج از کشور در کسب و کارها و فرصت های فناوری مشارکت داشته باشند.

علی نجفی، فعال بخش معدن:

پیشنهاد می شود مسائل و مشکلاتی که به کمیسیون ها ارجاع داده می شود، طبقه بندی شده و بر اساس اهمیت و میزان اجرایی شدن در جلسات اصلی مطرح و پیگیری شوند. اگرچه بخش خصوصی نمی تواند در تغییر قوانین نقشی ایفا کند قطعا در تدوین آیین نامه های اجرایی تأثیرگذار خواهند بود.

نوید امجد، رئیس کمیسیون :

با توجه به شرایط فعلی و تغییرات تکنولوژی در دنیا، فرصت مناسبی وجود دارد تا ایران کمبودهای تکنولوژی خود را جبران کند. از سایر دوستان خواهشمندیم پیشنهادات خود را به صورت مکتوب در اختیار دبیرخانه کمیسیون ها قرار دهند تا از نقطه نظرات آنها نیز استفاده کنیم.

مصوبات جلسه :

متن مصوبه

ردیف

اهداف و برنامه های کمیسیون به شرح زیر مصوب گردید:	۱
۱-۱- سمت و سو دهی به توسعه اقتصادی استان و کشور (با عنایت به نقش مشورتی کمیسیون و اتاق و با شناسایی روندهای روز اقتصادی دنیا و توانمندی های بالقوه و بالفعل استان و کشور).	

دیرخانه کمیسیون های مشورتی - تخصصی

۱-۲- تعیین مجراهای توسعه استان و شناسایی ظرفیت های مغفول مانده در حوزه های مختلف فعالیت های اقتصادی اعم از صنعتی، کشاورزی، خدمات، لجستیک و ۱-۳- ارائه راهکار جهت بهبود فضای کسب و کار و ارتقای شاخص های فضای کسب و کار استان با تأکید بر رشد و توسعه شرکت های دانش بنیان ۱-۴- پایش تعارضات قوانین و مقررات و شناسایی قوانین مخل در حوزه کسب و کار	
مقرر گردید کارگروه مشترک بین پارک علم و فناوری و کمیسیون، به منظور پیشبرد اهداف مشترک ایجاد شود.	۲

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز
TABRIZ CHAMBER OF COMMERCE, INDUSTRIES, MINES & AGRICULTURE